

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรม การอ่าน การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของคริสเตียนไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการอ่าน การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อพระคริสตธรรมคัมภีร์ของคริสเตียนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของลักษณะทางประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ ของคริสเตียนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ได้แก่ พฤติกรรมการอ่านกับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ และพฤติกรรมการอ่านกับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้การวัดผลการสำรวจเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) ในการศึกษาถึงพฤติกรรมการอ่าน การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของคริสเตียนไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และโดยอาศัยผู้ช่วย จากคริสเตียนที่ไปคริสตจักรในวันอาทิตย์ จาก 10 คริสตจักร รวมจำนวน 400 คน

แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Closed-Ended Question) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ รวม 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ประกอบด้วย ความถี่ในการอ่าน และระยะเวลาในการอ่าน รวมทั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมอื่นๆ ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบ รวม 7 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ ว่าอยู่ในระดับใด มากหรือน้อย รวม 17 ข้อ ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ได้รับจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ ว่าอยู่ในระดับใด พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ รวม 18 ข้อ

ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลาประมาณ 2 เดือน คือตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2551

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ 2 ส่วนดังนี้

ส่วนแรกใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำเสนอเป็นตารางความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างตัวแปรต่างๆ ตามความเหมาะสมกับระดับการวัดของข้อมูล พฤติกรรมการอ่าน การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์

ส่วนที่สองใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) ซึ่งได้แก่ สถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Samples) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) โดยใช้วิธีทดสอบผลต่างนัยสำคัญ (Least Significant Difference: LSD) ด้วยค่าสถิติระดับนัยสำคัญ 0.05

การวิเคราะห์ครั้งนี้ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11 ในการประมวลผลข้อมูล ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่ามีลักษณะทางประชากรศาสตร์ดังต่อไปนี้

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงจำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และเพศชายจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0

2. อายุ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 28-36 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 โดยกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 35 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างอายุน้อยที่สุดคือ 10 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากที่สุดคือ 73 ปี

3. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และปวช. จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

4. อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทมากที่สุด จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาคือนักเรียน นักศึกษา จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และธุรกิจส่วนตัว จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17

5. รายได้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 60,337 บาท รายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ 2,000 บาท และรายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุดคือ 1,000,000 บาท

6. ระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์เฉลี่ย 16 ปี ระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ 0.08 ปี (1 เดือน) และระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ของกลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุดคือ 73 ปี

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์

1. พระคริสตธรรมคัมภีร์ฉบับที่อ่านเป็นประจำ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ของสมาคมพระคริสตธรรมไทยมากที่สุด จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 73.8 รองลงมาคืออ่านควบคู่กันทั้งสองฉบับ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 และพระคริสตธรรมคัมภีร์ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย ขององค์การอมตธรรมเพื่อชีวิต จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

2. ความเป็นเจ้าของพระคริสตธรรมคัมภีร์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ เล่มที่ซื้อเองมากที่สุด จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมาคืออ่านเล่มที่ได้รับมาฟรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และอ่านเล่มที่คริสตจักรเตรียมไว้บริการผู้มานมัสการพระเจ้า จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3

3. ความถี่ที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อสัปดาห์

กลุ่มตัวอย่างอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์เฉลี่ยสัปดาห์ละ 5 ครั้ง โดยความถี่ที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ 1 ครั้ง และความถี่ที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุดคือ 70 ครั้ง

4. ระยะเวลาที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อครั้ง

กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์เฉลี่ยครั้งละ 23 นาที โดยระยะเวลาที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อครั้งของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ 1 นาที และระยะเวลาที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อครั้งของกลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุดคือ 120 นาที

5. สาเหตุที่ทำให้ไม่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นประจำ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นประจำ เพราะไม่มีเวลา จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 รองลงมาคือ ขี้เกียจ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 และเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ เหนื่อยมากจนหลับ ไม่ได้อ่าน และเดินทางไปพักที่อื่น ไม่ได้นำพระคัมภีร์ติดตัวไปด้วย รวมทั้งไม่มีเหตุผลใดที่ทำให้ไม่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3

6. การเข้าร่วมกลุ่มศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมกลุ่มศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์ จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 และไม่เข้าร่วมกลุ่มศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8

7. พระธรรมเล่มที่ชอบอ่าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบอ่านพระธรรมสดุดี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 รองลงมาคือสุภาษิต จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 และยอห์น จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์

จากการศึกษาการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์โดยรวมอยู่ที่ 3.70 ถือว่าอยู่ในระดับได้รับประโยชน์มาก

สรุปการจัดลำดับของการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่มากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ใช้เพื่อเป็นกำลังใจเมื่อชีวิตต้องพบกับความทุกข์เพราะการทำตามคำสอนของพระเจ้า เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ ใช้เป็นหลักปฏิบัติและแนวทางการดำเนินชีวิต การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ และลำดับที่สามคือ ใช้เพื่อรู้จักพระเจ้าสูงสุดและแผนการของพระองค์ที่มีต่อโลกนี้และชีวิตตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52, 4.52 และ 4.48 ตามลำดับ

ส่วนลำดับของการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่น้อยที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ อ่านเพื่อใช้เวลาให้หมดไป ได้ความสนุกสนานและสุนทรีย์ ใช้เป็นสื่อแทนเพื่อน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.87, 2.91 และ 3.11 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์

จากการศึกษาความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมอยู่ที่ 4.76 ถือว่าอยู่ในระดับได้รับความพึงพอใจอย่างยิ่ง

สรุปการจัดลำดับของความพึงพอใจที่มีต่อเนื้อหาพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่มากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ จงรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่านอย่างสุดใจ สุดจิต และสุดความคิดของท่าน รองลงมาคือ พระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงเป็นพระเจ้า สถิตอยู่ในผู้เชื่อทุกคน เพื่อทรงช่วยในการดำเนินชีวิตใหม่ และลำดับที่สามคือ พระเยซูคริสต์ทรงเป็นพระบุตรของพระเจ้า ได้บังเกิดเป็นมนุษย์จากหญิงพรหมจารี โดยฤทธิ์เดชพระวิญญาณบริสุทธิ์ ทรงปราศจากบาป ทรงทำการอัศจรรย์ ทรงทนทุกข์ และสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนเพื่อไถ่บาปให้มวลมนุษยชาติ ทรงถูกฝังไว้แล้ว วันที่สามทรงฟื้นคืนพระชนม์ แล้วเสด็จสู่สวรรค์ประทับเบื้องขวาพระหัตถ์ของพระบิดา และจะเสด็จกลับมาในอนาคตเพื่อครอบครองประชากรชาติทั้งมวล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90, 4.85 และ 4.83 ตามลำดับ

ส่วนลำดับความพึงพอใจที่มีต่อพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่น้อยที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ภรรยาควรยอมเชื่อฟังสามีทุกเรื่องเหมือนคริสเตียนยอมเชื่อฟังพระคริสต์ ลูกจ้างต้องเชื่อฟังทั้งเจ้านายที่ดีและร้ายด้วยความเคารพยำเกรงและจริงใจ ทำงานให้เขาเหมือนกับทำให้พระเจ้าสูงสุด

ยอมทนทุกข์เพราะทำดี ดีกว่าสุขสบายเพราะทำชั่ว (ทำดีได้ชั่ว ดีกว่าทำชั่วได้ดี) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34, 4.43 และ 4.58 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ปรากฏผลดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 คริสเตียนไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน

หมายเหตุ พฤติกรรมการอ่าน หมายถึง ความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อสัปดาห์ ระยะเวลาเฉลี่ยของการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อครั้ง

สมมติฐานย่อย 1.1 คริสเตียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.1.1 คริสเตียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.1.2 คริสเตียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.2 อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 1.2.1 อายุไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 1.2.2 อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีอายุมาก ก็จะใช้เวลาอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากตามไปด้วย

สมมติฐานย่อย 1.3 คริสเตียนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.3.1 คริสเตียนที่มีการศึกษาต่างกัน จะมีความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.3.2 คริสเตียนที่มีการศึกษาต่างกัน จะมีระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ที่แตกต่างกัน โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

ค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานย่อย 1.4 คริสเตียนที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.4.1 คริสเตียนที่มีอาชีพต่างกัน จะมีความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.4.2 คริสเตียนที่มีอาชีพต่างกัน จะมีระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ที่แตกต่างกัน โดยที่ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นๆ ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน เจ้าหน้าที่มูลนิธิและองค์กรไม่แสวงหากำไร (NGO) และแม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท และนักเรียนนักศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทและนักเรียนนักศึกษา

สมมติฐานย่อย 1.5 รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 1.5.1 รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 1.5.2 รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 1.6 ระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 1.6.1 ระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 1.6.2 ระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานข้อที่ 2 คริสเตียนไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 2.1 คริสเตียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 2.2 อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 2.3 คริสเตียนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน โดยที่ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. มีค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี

สมมติฐานย่อย 2.4 คริสเตียนที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 2.5 รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 2.6 ระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานข้อที่ 3 คริสเตียนไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 3.1 คริสเตียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 3.2 อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีอายุมาก ก็จะมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นตามไปด้วย

สมมติฐานย่อย 3.3 คริสเตียนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 3.4 คริสเตียนที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน โดยที่ กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และนักเรียนนักศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน เจ้าหน้าที่มูลนิธิและองค์กรไม่แสวงหากำไร (NGO) และแม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักเรียนนักศึกษา

สมมติฐานย่อย 3.5 รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานย่อย 3.6 ระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจพระคริสตธรรมคัมภีร์

สมมติฐานข้อที่ 4 พฤติกรรมการอ่านมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์

หมายเหตุ พฤติกรรมการอ่าน หมายถึง ความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อสัปดาห์ ระยะเวลาเฉลี่ยของการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อครั้ง

สมมติฐานย่อย 4.1. ความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้น ก็จะได้รับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นตามไปด้วย

สมมติฐานย่อย 4.2 ระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้น ก็จะได้รับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นตามไปด้วย

สมมติฐานข้อที่ 5 พฤติกรรมการอ่านมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์

หมายเหตุ พฤติกรรมการอ่าน หมายถึง ความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อสัปดาห์ ระยะเวลาเฉลี่ยของการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อครั้ง

สมมติฐานย่อย 5.1 ความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้น ก็จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นตามไปด้วย

สมมติฐานย่อย 5.2 ระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการอ่าน การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของคริสเตียนไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาวิจัยคริสเตียนไทยที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน เป็นชนชั้นกลางที่กำลังลงหลักปักฐานและสร้างครอบครัว เป็นวัยที่ผ่านประสบการณ์ชีวิตมาในระดับหนึ่ง ส่วนอายุเฉลี่ยของการนับถือศาสนาคริสต์ที่ 16 ปีซึ่งน้อยกว่าอายุเฉลี่ยจริงของกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่ง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างน่าจะได้ใช้เวลาศึกษาเรื่องราวของคริสต์ศาสนาและคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ จนนำมาซึ่งการตัดสินใจเปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์ด้วยตนเอง (กลับใจมาเชื่อพระเจ้า) ในที่สุด และกระบวนการหลังจากการตัดสินใจในครั้งนี้ครั้งแรกก็คือการปฏิบัติตามหลักคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์และการเข้าร่วมศาสนกิจต่างๆ เช่น การอธิษฐาน การมาโบสถ์ทุกวันอาทิตย์และเทศกาลต่างๆ การรับศีลล้างบาป การเข้ากลุ่มศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์ เป็นต้น กลุ่มตัวอย่างจึงมีความเข้าใจและความคุ้นเคยกับหลักคำสอนและธรรมเนียมปฏิบัติต่างๆ ของศาสนาคริสต์ดีพอสมควร จึงเปรียบได้กับเป็นคริสตศาสนิกชนวัยผู้ใหญ่แล้ว จึงสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จึงเป็นวัยที่สามารถเข้าใจโลก คิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง แต่เนื่องจากต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและปัญหาชีวิตหลายอย่าง กลุ่มตัวอย่างจึงต้องเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อใช้ในการปรับตัวตัวให้เข้าสภาพแวดล้อมในการทำงาน การเข้าสังคม และการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ด้วยเช่นกัน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงใช้เวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์เพื่อแสวงหากำลังใจ รวมทั้งใช้เป็นหลักปฏิบัติและแนวทางการดำเนินชีวิต การแก้ปัญหา และการตัดสินใจด้วย ส่วนจะใช้เวลาในการอ่านมากหรือน้อยในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังจะกล่าวถึงรายละเอียดต่อไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างไม่ถึง 1 ใน 3 (ร้อยละ 32.4) ที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ทุกวัน ถือว่ามีคริสเตียน

จำนวนน้อยที่สามารถปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนาที่ว่าคริสเตียนต้องอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ทุกวัน กลุ่มตัวอย่างเกินครึ่ง (ร้อยละ 55.6) ที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง แต่ไม่ได้อ่านทุกวัน นอกจากนี้มีผู้อ่านเกินกว่า 1 ใน 10 (ร้อยละ 12.5) ที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์สัปดาห์ละครั้ง ซึ่งเป็นการอ่านพร้อมกับที่ประชุมเมื่อมาโบสถ์ในวันอาทิตย์ ไม่ใช่การใช้เวลาส่วนตัวในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์อย่างสงบ ทั้งนี้มีคริสเตียนไม่ถึงครึ่ง (ร้อยละ 46.4) ที่ใช้เวลาอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ 16-30 นาทีต่อครั้ง ซึ่งนับว่าเป็นระยะเวลาที่เพียงพอต่อการคิดใคร่ครวญและอธิษฐานภาวนาถึงสารที่อ่านได้อย่างไม่รีบร้อน โดยจะส่งผลให้สามารถจดจำและนำคำสอนของพระเจ้าและสิ่งที่ได้เรียนรู้จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้กับผลการสำรวจงานวิจัยการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ของคริสเตียนชาวอังกฤษและเวลส์ ในปี 1997 (Bible Society, para. 1) และผลการสำรวจงานวิจัยการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ของชาวอเมริกัน ในปี 2006 และ 2007 (Barna Group, para. 10) แล้วพบว่าผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้ผลน่าพอใจมากกว่าผลการสำรวจดังกล่าว โดยพบว่าคริสเตียนชาวอังกฤษและเวลส์น้อยกว่า 1 ใน 5 (ร้อยละ 16) อ่านพระคัมภีร์ส่วนตัวหรือฟังพระคัมภีร์จากเทปหรือวิทยุทุกวัน และมีเพียง 1 ใน 4 (ร้อยละ 25) เท่านั้นที่อ่านหรือฟังพระคัมภีร์มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง และในปี 2006 มีชาวอเมริกันร้อยละ 47 อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ในระหว่างสัปดาห์ ซึ่งเป็นสถิติที่มากที่สุดในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา และปี 2007 สถิติผู้อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ของชาวอเมริกันในรอบสัปดาห์นอกจากการอ่านที่โบสถ์ได้ลดลงเหลือร้อยละ 41

นอกจากการวัดความถี่และระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์แล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงพฤติกรรมอื่นๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบด้วย (ซึ่งส่วนนี้จะไม่นำมาคิดคะแนนพฤติกรรมการอ่าน) โดยกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้นับส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.8) อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ของสมาคมพระคริสตธรรมไทย เนื่องจากเป็นพระคริสตธรรมคัมภีร์ภาษาไทยฉบับซึ่งเป็นที่ยอมรับของคริสตศาสนิกชนทุกสังกัดและเป็นฉบับที่มีไว้บริการคริสตศาสนิกชนในโบสถ์คริสเตียนทั่วประเทศ ทำให้มีความแพร่หลายในหมู่คริสเตียนไทย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75) เป็นเจ้าของพระคริสตธรรมคัมภีร์ โดยอ่านเล่มที่ซื้อเอง ส่วนสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 51.1) ไม่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ คือ ไม่มีเวลา แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.3) ก็เข้าร่วมกลุ่มศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่โบสถ์เปิดสอนในวันอาทิตย์และกลุ่มย่อยที่จัดขึ้นเองในระหว่างสัปดาห์

และกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้นั้นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 27.9) ชอบอ่านพระธรรมสวดดีเช่นเดียวกับชาวอเมริกันอีกด้วย (Gallup, 2001, pp. 349-350) ทั้งนี้อาจเนื่องจากพระธรรมสวดดีเป็นบทกวีที่ให้กำลังใจและปลอบโยนผู้ที่กำลังโศกเศร้าหรืออยู่ในความทุกข์ ทั้งยังย้ำถึงความรักความเมตตา และพระสัญญาของพระเจ้าที่มีต่อมนุษย์นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยที่ว่ากลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้นั้นส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ ด้านกำลังใจเมื่อชีวิตต้องพบกับความทุกข์เพราะการทำตามคำสอนพระเจ้ามากที่สุด

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์โดยเฉลี่ยรวมนั้น ถือว่าอยู่ในระดับได้รับประโยชน์มาก โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.3) อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์แล้วได้รับประโยชน์ด้านกำลังใจเมื่อชีวิตต้องพบกับความทุกข์เพราะการทำตามคำสอนของพระเจ้ามากที่สุด และได้รับประโยชน์ด้านการใช้เวลาให้หมดไปอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 48.3)

การวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มาก โดยเฉพาะด้านกำลังใจเมื่อชีวิตต้องพบกับความทุกข์เพราะการทำตามคำสอนของพระเจ้า นี่หมายความว่า ในหลายๆ สถานการณ์ การประพฤติตามคำสอนของพระเจ้านี้ทำให้ชีวิตต้องพบกับความยากลำบากหรือปัญหา เช่น คำสอนที่ว่า ลูกจ้างต้องเชื่อฟังทั้งเจ้านายที่ดีและร้ายด้วยความเคารพยำเกรงและจริงใจ ทำงานให้เขาเหมือนกับทำให้พระเจ้าสูงสุด จงทำดีและรักศัตรู และ ยอมทนทุกข์เพราะทำดี ดีกว่าสุขสบายเพราะทำชั่ว (ทำดีได้ชั่ว ดีกว่าทำชั่วได้ดี) เป็นต้น แต่พระคริสตธรรมคัมภีร์ก็ยืนยันถึงพระสัญญาของพระเจ้าว่า พระองค์ทรงเข้าใจ และจะทรงช่วยเหลือและไม่ทอดทิ้งคนที่วางใจและปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความต้องการของผู้รับสารที่มีต่อสื่อมวลชนของศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ (ม.ป.ป., น. 110-112) ที่ว่า ผู้รับสารต้องการแรงเสริมค่านิยมส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการสร้างเอกลักษณ์ให้กับตนเอง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์เพื่อจะได้รับความบันเทิง แต่เพื่อประโยชน์ด้านข้อมูลข่าวสารมากกว่า นั่นคือ เพื่อทราบถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับตนเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว และสภาพปัจจุบันของสังคมและโลก เป็นเครื่องมือแสวงหาข้อแนะนำในการปฏิบัติหรือความคิดเห็น และในการตัดสินใจ

สนองความอยากรู้อยากเห็นและสนองความสนใจ ให้การเรียนรู้ เป็นการศึกษาด້วยตนเอง และสร้างความรู้ที่มั่นคง โดยใช้ความรู้ที่ได้จากสื่อมวลชน

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยเฉลี่ยรวมนั้น ถือว่าอยู่ในระดับได้รับความพึงพอใจอย่างยิ่ง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.8) ได้รับความพึงพอใจอย่างยิ่งจากคำสอนที่ว่า จงรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่านอย่างสุดใจ สุดจิต และสุดความคิดของท่าน มากที่สุด และได้รับความพึงพอใจอย่างยิ่งจากคำสอนที่ว่า ภรรยาควรยอมเชื่อฟังสามีทุกเรื่องเหมือนคริสเตียนยอมเชื่อฟังพระคริสต์ เป็นลำดับสุดท้าย (ร้อยละ 51)

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับความพึงพอใจอย่างยิ่งจากคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ แม้แต่คำสอนที่ได้รับความพึงพอใจน้อยที่สุดก็ยังคงอยู่ในระดับมีความพึงพอใจอย่างยิ่ง ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ว่า พระคริสตธรรมคัมภีร์มีเนื้อหาสาระที่ตอบสนองความต้องการทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ความรู้สึก จิตวิญญาณ และสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจความพึงพอใจในหลักข้อเชื่อที่ว่า พระคัมภีร์ทุกตอนได้รับการดลใจจากพระเจ้า และเป็นประโยชน์ในการสั่งสอน การว่ากล่าวตักเตือน การแก้ไขข้อบกพร่อง และการฝึกฝนในความชอบธรรม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.8) มีความพึงพอใจอย่างยิ่งต่อหลักข้อเชื่อดังกล่าว และยังสอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรมการอ่านพระคัมภีร์ของชาวอเมริกัน ในปี 2000 โดย Gallup poll (Gallup, 2001, pp. 349-350) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบ 3 ใน 4 (ร้อยละ 65) เชื่อว่าพระคัมภีร์มีคำตอบสำหรับทุกคำถามหรือเกือบทุกคำถามพื้นฐานที่เกี่ยวกับชีวิต

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 คริสเตียนไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ รายได้ และระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ ที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการอ่าน คือ ความถี่ในการอ่าน และระยะเวลาในการอ่านที่ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เนื้อหาสาระในพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นคำสอนของพระเจ้าที่มุ่งสอนให้มนุษย์ทุกคนรู้จักพระเจ้าสูงสุดดียิ่งขึ้นและปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระเจ้า ไม่ใช่หนังสือที่เจาะจงไปที่คนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ จึงสามารถอ่านได้ทุกเพศ ดังนั้นคริสเตียนที่มีเพศแตกต่างกันจึงมีพฤติกรรมการอ่าน ทั้งความถี่ในการอ่าน และระยะเวลาในการอ่าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mcleod and O'Keefe (1972, p. 106) ที่พบว่าการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่มีอิทธิพลการทำนายพฤติกรรมทางการสื่อสาร โดยตัวแปรทางด้านประชากรส่วนใหญ่มักประสบความล้มเหลว เนื่องจากตามทฤษฎีการแบ่งกลุ่มทางพฤติกรรมศาสตร์ การสื่อสารของปัจเจกบุคคลเป็นไปตามกลุ่มทางสังคมที่ตนสังกัดมากกว่า เพศชายและหญิงจึงไม่มีความแตกต่างในการเปิดรับข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้มีกลุ่มทางสังคมที่เหมือนกัน นั่นคือ เป็นกลุ่มที่มีความเชื่อทางศาสนาหรือเป็นคริสเตียนเหมือนกัน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิง จึงมีพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่ารายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่าน คือ ความถี่ในการอ่าน และระยะเวลาในการอ่าน เนื่องจากพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นหนังสือที่ทรงคุณค่าและคุณค่าเล่มหนึ่งสามารถใช้ได้ตลอดชีวิต เมื่ออ่านจบแล้วก็สามารถอ่านซ้ำได้ อีกทั้งราคาก็ไม่แพง มีหลายรูปแบบปกและวัสดุให้เลือกตามความชอบของแต่ละคน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่แจกพระคริสตธรรมคัมภีร์ฟรีให้กับคริสเตียนและผู้สนใจศึกษาเพิ่มเติม บางครั้งโบสถ์ก็มอบพระคริสตธรรมคัมภีร์ให้กับคนยากจนด้วย และเนื่องจากเป็นสื่อหนังสือที่สะดวกต่อการพกพา และไม่ต้องมีความรู้หรืออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีจึงจะใช้ได้เหมือนอินเทอร์เน็ตหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ดังนั้นคริสเตียนทุกฐานะจึงสามารถเป็นเจ้าของได้ไม่ยาก และสามารถเข้าถึงและอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้เกือบทุกที่ทุกเวลา

ทั้งนี้ระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ก็ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่าน คือ ความถี่ในการอ่าน และระยะเวลาในการอ่าน นั่นคือ ทั้งคริสเตียนที่เพิ่งนับถือศาสนาคริสต์หรือนับถือมานานแล้วต่างก็อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อสัปดาห์ และใช้เวลาในการอ่านต่อครั้งไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นวัยทำงานที่มีภาระหน้าที่ต่างๆ มาก จึงทำให้การจัดเวลาอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ในแต่ละวันเป็นไปได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจสาเหตุอันดับหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้เป็นประจำคือ ไม่มีเวลา นอกจากนี้ แม้พระคริสตธรรมคัมภีร์จะเป็นหนังสือทางศาสนาที่ประกอบด้วยพระธรรม 66 เล่ม และเนื้อหาบางตอนก็เข้าใจยาก แต่ตามหลักความเชื่อของคริสเตียนแล้ว พระวิญญาณบริสุทธิ์ (Holy Spirit) ที่อยู่ในชีวิตของคริสเตียนทุกคนจะสอนและทำให้คริสเตียนเข้าใจและปฏิบัติตาม

คำสอนของพระเจ้าได้ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ นั่นคือเพื่อจะรู้จักพระเจ้าสูงสุดดียิ่งขึ้นและปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระเจ้าได้ ดังคำสอนของพระเยซูคริสต์ตอนหนึ่งที่ว่า “แต่องค์ที่ปรึกษาคือพระวิญญาณบริสุทธิ์ซึ่งพระบิดาจะทรงส่งมาในนามของเราจะทรงสอนสิ่งทั้งปวงแก่พวกท่าน และจะทำให้พวกท่านระลึกถึงทุกสิ่งที่เราได้กล่าวกับพวกท่าน” (ยอห์น 14:26, ร่วมสมัย) ดังนั้นคริสเตียนจึงถูกสอนมาก่อนจะอ่านพระคัมภีร์ให้อธิษฐานขอให้พระเจ้าหรือพระวิญญาณบริสุทธิ์สอนและพูดกับเราผ่านทางพระคัมภีร์ คริสเตียนที่มีระยะเวลาในการนับถือศาสนาคริสต์ รวมทั้งลักษณะทางประชากรศาสตร์อื่นๆ ที่แตกต่างกันจึงสามารถอ่านและเข้าใจคำสอนของพระเจ้าได้ นอกจากนี้ศิษยาภิบาลหรืออาจารย์ที่โบสถ์ยังสามารถตอบคำถาม สอน และเทศนาให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของพระคริสตธรรมคัมภีร์ตอนที่ย่านมากขึ้น และระบบกลุ่มศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่างๆ ยังช่วยให้ผู้อ่านที่มีภูมิหลังแตกต่างกันสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ไปพร้อมๆ กันว่าคำสอนของพระเจ้าตอนนั้นๆ ส่งผลและเปลี่ยนแปลงชีวิตแต่ละคนได้อย่างไร

นอกจากนี้ ผลการวิจัยในครั้งนี้อย่างพบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก จะใช้เวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุปราณี เทียนเล็ก (2551, น. 70) ที่พบว่าผู้อ่านที่สูงอายุจะมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือธรรมะประยุกต์มาก ในขณะที่กลุ่มผู้อ่านที่เป็นวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือธรรมะประยุกต์น้อย ทั้งนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจด้านความหลากหลายมากที่สุด บุคคลที่มีอายุมากย่อมมีพฤติกรรมการสื่อสารต่างจากบุคคลที่มีอายุน้อย และบุคคลที่มีอายุน้อยจะมีพฤติกรรมการสื่อสารเปลี่ยนไปเมื่ออายุมากขึ้น เป็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงตามวัฏจักรของชีวิต จึงสรุปได้ว่า ผู้อ่านที่อยู่ในวัยทำงานเป็นวัยที่มีความเครียด จึงจำเป็นต้องหาเครื่องมือที่ช่วยผ่อนคลายและให้ความมั่นใจในการดำเนินชีวิตมากกว่ากลุ่มผู้อ่านที่อยู่ในวัยรุ่น หรือนักเรียนนักศึกษา

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุ โดยเฉพาะวัยเกษียณ อาจมีเวลาว่างมากกว่าเนื่องจากเป็นวัยที่ไม่ต้องดิ้นรนหรือแข่งขันกันในงานเลี้ยงชีพ หรือมีผู้ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ต่างๆ ในครอบครัว จึงสามารถใช้เวลาในการอ่านได้มากขึ้น และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากนั้นผ่านประสบการณ์ชีวิตมามาก เป็นไปได้มากกว่าคนกลุ่มนี้เห็นถึงพระราชกิจของพระเจ้าในชีวิตของเขาและคนรอบข้าง เห็นถึงผลดีและพระสัญญาของพระเจ้าเมื่อพวกเขาทำตามคำสอน

ของพระองค์ จึงทำให้ยิ่งซาบซึ้งและใช้เวลาในการอ่านและใคร่ครวญคำสอนของพระเจ้านานยิ่งขึ้น ดังนั้นอายุที่แตกต่างกันจึงมีผลต่อระยะเวลาที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกันด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างน้อย 2 ระดับจะมีระยะเวลาในการอ่านแตกต่างกัน โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยูล เบญจรงค์กิจ (2534, น. 68) เรื่องพฤติกรรมการเปิดรับสารกับการจัดสรรเวลาในชีวิตประจำวันของผู้รับสารที่ว่า บุคคลที่มีการศึกษาสูงมักต้องถูกจัดโดยแบบแผนของการทำงานที่แตกต่างไปจากผู้มีการศึกษาน้อย คนที่มีการศึกษาสูงมักมีการทำงานในตำแหน่งต่างๆ ที่ต้องใช้เวลานอกเวลางานประกอบไปด้วย เช่น ไปประชุม เข้าสังคม รวมทั้งมีเงินมากพอที่จะซื้อหาความบันเทิงที่อยู่ภายนอกบ้าน เช่น ชมละครเวที คอนเสิร์ต และยิ่งอายุเพิ่มขึ้น ธุรกิจก็มักเพิ่มขึ้นจึงมีเวลาสำหรับการเปิดรับสื่อลดลง

ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้กลุ่มผู้อ่านที่มีระดับการศึกษาน้อยใช้ระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่มีมากกว่ากลุ่มผู้อ่านที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าอาจเนื่องมาจากเนื้อหาในพระคริสตธรรมคัมภีร์บางตอนก็เป็นตอนที่เข้าใจยาก หรือเป็นเรื่องต่อเนื่องที่มีความยาว เชื่อมโยงกับเนื้อหาตอนอื่นๆ ซึ่งอาจทำให้ต้องอ่านซ้ำๆ ด้วยความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น จึงใช้เวลามากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า

นอกจากนี้ ผลการสำรวจพฤติกรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ของชาวอเมริกัน ปี 2000 โดย Gallup poll (Gallup, 2001, pp. 349-350) ที่พบว่า ร้อยละ 46 ของคนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเชื่อว่าพระคริสตธรรมคัมภีร์มีคำตอบสำหรับคำถามพื้นฐานที่เกี่ยวกับชีวิต แต่มีถึงร้อยละ 72 ของคนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่าที่เชื่อเช่นนั้น ซึ่งก็เป็นไปได้ว่า คริสเตียนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าจะมีความเชื่อเช่นเดียวกันนี้มากกว่าคริสเตียนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ดังนั้นเมื่อมีความเชื่อมากจึงยิ่งอ่านด้วยความพิถีพิถันเพื่อแสวงหาคำตอบจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้น ซึ่งก็ส่งผลให้ใช้เวลาในการอ่านนานขึ้นนั่นเอง

อาชีพที่แตกต่างกันจะมีระยะเวลาในการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นๆ ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน เจ้าหน้าที่มูลนิธิและองค์กรไม่แสวงหากำไร (NGO) และแม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท และนักเรียนนักศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทและนักเรียนนักศึกษา อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นๆ ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน เจ้าหน้าที่มูลนิธิและองค์กรไม่แสวงหากำไร (NGO) เป็นอาชีพที่มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นและสังคมสูง โดยมีหน้าที่หลักที่เหมือนกันคือการอบรมสั่งสอน เป็นแบบอย่าง ให้กำลังใจและความช่วยเหลือคนผู้ด้อยโอกาส (ยากจน พิการทางร่างกาย) จึงย่อมต้องการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการทำหน้าที่ดังกล่าว ส่วนแม่บ้านอาจมีเวลามากกว่าคนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเหล่านี้จึงใช้เวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ต่อครั้งมากกว่าข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท และนักเรียนนักศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว เป็นอาชีพที่ต้องการข้อมูลข่าวสารมากที่สุด เพราะเป็นอาชีพที่มีการแข่งขันสูงในการแสดงศักยภาพ ความรู้ ความสามารถ เพื่อไม่ให้เสียเปรียบคู่แข่ง พร้อมกับต้องใช้ข้อมูลข่าวสารมากเพื่อช่วยในการตัดสินใจ และจากการที่เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูงนี้จึงทำให้เกิดความเครียดและกดดันสูงด้วย จึงเป็นไปได้มากที่คริสเตียนที่ประกอบอาชีพนี้จะแสวงหาแนวทางการตัดสินใจ รวมทั้งกำลังใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่าพนักงานบริษัทและนักเรียนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ McCombs and Becker (1979, อ้างถึงใน มาริยา ไชยเศรษฐ์, 2546, น. 145) ที่สรุปได้ว่า มนุษย์ต้องการข่าวสารเพื่อช่วยในการตัดสินใจ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุปราณี เทียนเล็ก (2551, น. 71) ที่พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันจะทำให้มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือธรรมะประยุกต์แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 คริสเตียนไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ที่แตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ไม่แตกต่างกัน นี่เป็นการยืนยันถึงหลักข้อเชื่อที่แสดงถึงคุณสมบัติของพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ว่า “พระคัมภีร์ทุกตอนได้รับการดลใจจากพระเจ้า และเป็นประโยชน์ในการสั่งสอน การว่ากล่าวตักเตือน การแก้ไขข้อบกพร่อง และการฝึกฝนในความชอบธรรม เพื่อเตรียมคนของพระเจ้าให้พร้อมสำหรับการดีทุกอย่าง” (2 ทธ.3:16-17, ร่วมสมัย) นั่นคือพระคริสตธรรมคัมภีร์ไม่ใช่หนังสือที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงถึงคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือเป็นหนังสือที่มีข้อมูลล้าสมัยและข้อมูลเท็จปะปนอยู่ เพราะพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นหนังสือที่พระเจ้าเป็นผู้ดลใจให้มนุษย์เขียน และมีเป้าหมายเพื่อเตรียมให้ผู้เชื่อพระเจ้าประพฤติตนตามแนวทางของพระเจ้า จึงเป็นหนังสือที่เป็นความจริง เชื่อถือได้และ

เป็นประโยชน์กับมนุษย์ทุกคนที่อ่านโดยเฉพาะกับผู้เชื่อพระเจ้า ไม่ว่าแต่ละคนจะมีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันอย่างไรก็ตาม

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างน้อย 2 ระดับจะมีการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. มีค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี สามารถอธิบายได้ว่า ไม่ใช่ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะได้รับประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าเสมอไป จากผลการศึกษานี้จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ได้รับประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์น้อยกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. และปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรมกรรมการอ่านพระคัมภีร์ของชาวอเมริกัน ปี 2000 โดย Gallup poll (Gallup, 2001, pp. 349-350) ที่พบว่า ร้อยละ 46 ของคนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเชื่อว่าพระคัมภีร์มีคำตอบสำหรับคำถามพื้นฐานที่เกี่ยวกับชีวิต แต่มีถึงร้อยละ 72 ของคนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่าที่เชื่อเช่นนั้น ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าคริสเตียนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า จะมีความเชื่อในพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่าคริสเตียนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า เมื่อมีความเชื่อมากกว่า ก็ส่งผลให้นำไปใช้ประโยชน์ได้มากกว่านั่นเอง

สมมติฐานข้อที่ 3 คริสเตียนไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทาง

ประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่นับถือศาสนาคริสต์ ที่แตกต่างกัน จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ไม่แตกต่างกัน นั่นคือได้รับความพึงพอใจอย่างยิ่งจากพระคริสตธรรมคัมภีร์เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความคาดหวังต่อการเปิดรับข่าวสารของผู้รับสารของ Palmgreen and Rayburn (1985, quoted in McQuail, 2005, pp. 427-428) ที่อธิบายว่า ความคาดหวังของบุคคลที่มีต่อสื่อ นั่นก็คือความเชื่อของบุคคลที่ว่าสื่อเหล่านั้นมีศักยภาพมากเพียงพอที่จะสร้างความพึงพอใจให้แก่ตนเองได้ ดังนั้นแม้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะมีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันแต่ก็มีความเชื่อและความคาดหวังว่าพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นถ้อยคำของพระเจ้าที่สามารถตอบสนองความต้องการทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ความรู้สึก จิตวิญญาณ และสังคมเหมือนกัน

จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างแสวงหาความพึงพอใจโดยการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ เมื่ออ่านแล้วก็ได้รับความพึงพอใจตามที่ตนเชื่อหรือคาดหวัง หรืออาจมากกว่าที่ตนคาดหวัง จึงเป็นแรงสนับสนุนความเชื่อหรือความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อพระคริสตธรรมคัมภีร์ให้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีอายุมาก ก็จะมี ความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากนั้น ผ่านประสบการณ์ชีวิตมามาก คนกลุ่มนี้เห็นถึงพระราชกิจของพระเจ้าในชีวิตของเขาและคนรอบข้าง เห็นถึงผลดีและพระสัญญาของพระเจ้าเมื่อพวกเขาทำตามคำสอนของพระองค์ จึงทำให้ยังซาบซึ้งและใช้เวลาในการอ่านและใคร่ครวญคำสอนของพระเจ้านานยิ่งขึ้น จึงสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยในด้านอายุกับระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ที่พบว่า ยิ่งอายุมากยิ่งใช้เวลาอ่านมาก และเมื่อใช้เวลาอ่านมากขึ้นก็จะส่งผลให้ได้รับความพึงพอใจมากขึ้นนั่นเอง

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพที่แตกต่างกันอย่างน้อย 2 กลุ่ม จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และนักเรียนนักศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน เจ้าหน้าที่มูลนิธิและองค์กรไม่แสวงหากำไร (NGO) และแม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักเรียนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยด้านอาชีพกับระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน เจ้าหน้าที่มูลนิธิและองค์กรไม่แสวงหากำไร (NGO) และแม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักเรียนนักศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเป็นนักเรียนนักศึกษา สามารถอธิบายได้ว่า อาชีพที่ใช้เวลาอ่านมากก็จะได้รับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นนั่นเอง

สมมติฐานข้อที่ 4 พฤติกรรมการอ่านมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการอ่าน คือ ความถี่ในการอ่าน และระยะเวลาในการอ่าน นั้นมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มาก ก็ได้รับประโยชน์มาก เมื่อได้รับประโยชน์มาก ก็ยิ่งอ่านมากขึ้น แม้คริสเตียนเหล่านี้จะมีจะมีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน แต่ก็ได้รับประโยชน์จากการ

อ่านมากเหมือนกัน นี่แสดงให้เห็นคุณสมบัติของพระคริสตธรรมคัมภีร์ซึ่งถือเป็นหลักข้อเชื่อหนึ่งที่ว่า พระคัมภีร์ทุกตอนได้รับการดลใจจากพระเจ้า และเป็นประโยชน์ในการสั่งสอน การว่ากล่าว ตักเตือน การแก้ไขข้อบกพร่อง และการฝึกฝนในความชอบธรรม และยังสอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรมการอ่านพระคัมภีร์ของชาวอเมริกัน ในปี 2000 โดย Gallup poll (Gallup, 2001, pp. 349-350) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบ 3 ใน 4 (ร้อยละ 65) เชื่อว่าพระคัมภีร์มีคำตอบสำหรับทุกคำถามหรือเกือบทุกคำถามพื้นฐานที่เกี่ยวกับชีวิต และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ Merrill and Lowenstein (1971, pp. 134-135) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้รับสารแต่ละคนมีแรงผลักดันในการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน ปัจจัยหนึ่งคือเพื่อประโยชน์ใช้สอยของตนเอง มนุษย์ทุกคนจะแสวงหาข่าวสาร และใช้ข่าวสารให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้ ความบันเทิง โดยจะเลือกสื่อที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุด และได้ประโยชน์ตอบแทนดีที่สุด

สมมติฐานข้อที่ 5 พฤติกรรมการอ่านมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการอ่าน คือ ความถี่ในการอ่าน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ แต่ระยะเวลาในการอ่าน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มาก ก็จะได้รับ ความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Palmgreen and Rayburn (1985, quoted in McQuail, 2005, pp. 427-428) ที่อธิบายว่า การใช้สื่อของผู้รับสารนั้นเริ่มต้นจาก ความเชื่อหรือความคาดหวัง และการประเมินค่าของบุคคลที่มีต่อสื่อ ซึ่งจะนำไปสู่ขั้นต่อไปนั่นคือ การแสวงหาความพึงพอใจจากสื่อที่ต้องการจะเปิดรับ ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเปิดรับข่าวสารจากสื่อ ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้รับหลังจากเปิดรับสื่อแล้วก็คือ ความพึงพอใจที่ได้รับ กรณีที่ความพึงพอใจที่ได้รับมีมากกว่าความพึงพอใจที่คาดหวังเอาไว้ก็จะทำให้ผู้รับมีความพอใจต่อสื่อที่เปิดรับในระดับสูงซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับสารเปิดรับสื่อประเภทนั้นๆ ต่อไป

ส่วนระยะเวลาในการอ่านที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากพระคัมภีร์นั้น อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เวลาอ่านน้อยกว่าสามารถจับประเด็นของเนื้อหาสาระได้มาก เทียบเท่าหรือมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้เวลาอ่านมากกว่า ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ที่พบว่า กลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะใช้เวลาในการอ่านน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากจะใช้เวลาในการอ่านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย ซึ่งเป็นไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากนั้นผ่านประสบการณ์ชีวิตมามาก คนกลุ่มนี้เห็นถึงพระราชกิจของพระเจ้าในชีวิตของเขาและคนรอบข้าง เห็นถึงผลดีและพระสัญญาของพระเจ้าเมื่อ

พวกเขาทำตามคำสอนของพระองค์ จึงทำให้อย่างช้าๆ และใช้เวลาในการอ่านและใคร่ครวญ คำสอนของพระเจ้านานยิ่งขึ้น ดังนั้นระยะเวลาในการอ่านจึงไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์

นอกจากนี้คริสเตียนยังรู้ว่าพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นคำพูดของพระเจ้าสูงสุดที่คริสเตียนควรปฏิบัติตาม คำสอนของพระเจ้าไม่ล้าสมัย และมีไว้เพื่อความสงบปลอดภัยและความสุขความเจริญของมนุษย์ทุกคน ดังนั้นยิ่งอ่านมาก ก็ยิ่งมีความพึงพอใจต่อคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Merrill and Lowenstein (1971, pp. 134-135) ที่ว่า ผู้รับสารแต่ละคน มีแรงผลักดันในการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน ปัจจัยหนึ่งคือลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละอย่าง ผู้รับสารแต่ละคนย่อมจะเข้าใจในลักษณะเฉพาะบางอย่างจากสื่อที่สนองความต้องการ และทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการอ่าน การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของคริสเตียนไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างไม่ถึงครึ่ง (ร้อยละ 32.4) ที่อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ทุกวัน ถือว่ามีคริสเตียนจำนวนน้อยที่สามารถปฏิบัติตามคำสอนของคริสต์ศาสนาที่ว่าคริสเตียนต้องอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ทุกวัน สำหรับสาเหตุ 2 ลำดับแรกที่ทำให้ไม่อ่านเป็นประจำคือ ไม่มีเวลา และขี้เกียจ แต่ผู้วิจัยพบว่าในสภาพชีวิตจริงแล้ว หลายคนยังมีเวลาทำธุระหรือกิจกรรมอย่างอื่นที่ไม่ใช่ภาระหน้าที่ประจำวันอยู่มาก เช่น การดูทีวี หรือไปเที่ยวนอกบ้าน ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะให้โบสถ์และองค์กรคริสเตียนร่วมมือกันรณรงค์ส่งเสริมให้คริสเตียนทุกวัยเห็นความสำคัญและอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้น ดังรายละเอียดดังนี้

1. แต่ละโบสถ์อาจกำหนดให้กรรมการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นเป้าหมายประจำปีที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เช่น ปีนี้เราจะอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ให้จบเล่ม หรือทุกวันเราจะทำตามคำสอนอย่างน้อยหนึ่งอย่างที่เราได้รับการฟังเทศน์วันอาทิตย์ โดยศิษยาภิบาลหรืออาจารย์ผู้เทศนาสามารถกระตุ้นให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ทุกวันได้โดยผ่านหัวข้อเทศนาในแต่ละอาทิตย์ เช่น หากศิษยาภิบาลต้องการกระตุ้นให้สมาชิกเห็นถึงประโยชน์

ของการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ ก็อาจกำหนดโครงร่างคำเทศนาของเดื่อนั้นเป็นหัวข้อที่น่าสนใจและแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า เช่น “พระคริสตธรรมคัมภีร์: ความจริงที่เปลี่ยนชีวิต” “พระคริสตธรรมคัมภีร์: ยาขนานเอก” “พระคริสตธรรมคัมภีร์: พระปัญญาอันล้ำลึกของพระเจ้า” และ “พระคริสตธรรมคัมภีร์: คำตอบชีวิต” เป็นต้น โดยมีตัวอย่างชีวิตจริงของบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ประกอบ อาจให้สมาชิกโบสถ์มีโอกาสออกมาเล่าประสบการณ์ชีวิตของตนเองก็ได้ การเทศนาเน้นย้ำหัวข้อหลักอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบจะทำให้ผู้ฟังจดจำ ระลึกและทำตามสิ่งที่ตนเรียนรู้มาได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

2. กิจกรรมเสริมส่งเสริมให้คริสเตียนสนุกกับการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ โบสถ์องค์กรคริสเตียน และสถาบันการศึกษาต่างๆ สามารถจัดกิจกรรมเสริมเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสนใจอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้น ซึ่งสามารถจัดเป็นกิจกรรมภายในของแต่ละโบสถ์หรือจะร่วมมือกันเป็นกิจกรรมระหว่างโบสถ์ สถาบัน หรือระดับประเทศก็ได้ เช่น การแข่งขันท่องจำพระคัมภีร์ การตอบปัญหาจากพระคัมภีร์ สัปดาห์ท่องโลกพระคัมภีร์ ค่ายศึกษาพระคัมภีร์ภาคฤดูร้อน การจัดเสวนาเรื่องการนำคำสอนในพระคัมภีร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกวดแต่งเพลงจากพระคัมภีร์ เป็นต้น กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้สามารถส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายอ่านและสัมผัสถึงความมหัศจรรย์จากการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์มากขึ้น

3. ส่งเสริมให้คริสเตียนใช้สื่อหรือคู่มือที่กำหนดเนื้อหาพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ต้องอ่านทุกวัน ตัวอย่างประกอบ คำถามจากบทเรียนและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่างๆ เพื่อช่วยผู้ที่คิดว่าไม่รู้จะอ่านอะไร หรือไม่ได้อ่านเป็นเล่มหรืออ่านตามลำดับ ให้สามารถอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้ตามหัวข้อที่คู่มือระบุมาให้ได้ทุกวัน สื่อเหล่านี้เรียกว่า คู่มือเฝ้าเดี่ยว เช่น มานาประจำวัน (Daily Bread) ห้องชั้นบน (Upper Room) พลังประจำวัน เป็นต้น บางโบสถ์สามารถผลิตคู่มือเฝ้าเดี่ยวขึ้นมาเพื่อใช้ในโบสถ์ของตนเอง นอกจากนี้การใช้คู่มือเฝ้าเดี่ยวควบคู่กับตารางเวลาที่ให้คริสเตียนสามารถตรวจเช็คตนเองได้ทุกวันว่าวันนี้อ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์แล้วหรือไม่ จะช่วยให้คริสเตียนมีเป้าหมายและวินัยในการอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์ทุกวันอีกด้วย

ข้อเสนอแนะด้านงานวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มประชากรคริสเตียนในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น จึงควรจะมีการศึกษาพฤติกรรมการอ่าน การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของคริสเตียนไทยในพื้นที่อื่นๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนภาพรวมระดับภูมิภาคและระดับประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน

ทางวิชาการด้านพฤติกรรมกรรมการอ่าน การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ของคริสเตียนไทย ตลอดจนเป็นข้อมูลแก่ศิษยาภิบาล (Pastor) ครูสอนพระคริสตธรรมคัมภีร์ ครูรวีวารศึกษา (Sunday School Teacher) หรือผู้นำคริสเตียนที่ทำหน้าที่สอนพระคัมภีร์สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปเพื่อใช้กำหนดแนวทางการสอนพระคัมภีร์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน และรณรงค์ให้คริสเตียนเห็นความสำคัญของการศึกษาและทำตามสิ่งที่พระคัมภีร์สอน

2. ควรมีการศึกษาประเด็นอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การศึกษาทัศนคติของผู้อ่านต่อสำนวนการใช้ภาษา รูปเล่ม และราคา เพื่อผู้ผลิต ผู้พิมพ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานด้านการแปลพระคริสตธรรมคัมภีร์ จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการแปล ตลอดจนการออกแบบและการผลิตพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้

3. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาไปที่ผู้รับสารเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปสามารถศึกษาที่ผู้ส่งสารหรือผู้ผลิต (อาจเป็นหน่วยงานที่ผลิตพระคริสตธรรมคัมภีร์ หรือคณะผู้แปลและตรวจแก้พระคริสตธรรมคัมภีร์) หรืออาจศึกษาที่ตัวสาร (Message หรือ Contents) เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทั้งกระบวนการสื่อสาร

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิด งานวิจัยในครั้งหน้า จึงควรมีการศึกษาด้วยวิธีอื่น เช่น การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อทราบทัศนคติและความต้องการของผู้รับสารที่ชัดเจนมากขึ้น

5. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาไปที่พระคริสตธรรมคัมภีร์ ซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์เพียงอย่างเดียว ดังนั้นถ้ามีการวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่ถูกถ่ายทอดผ่านสื่ออื่นๆ ด้วย เช่น สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ เป็นต้น